

Prof. dr hab. Ewa Biegas
Akademia Muzyczna
im. Karola Szymanowskiego w Katowicach

Zleceniodawca recenzji:

Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie, pismo Przewodniczącego Rady Dyscypliny Artystycznej Pana prof. dr hab. Pawła Łukaszewskiego z dnia 27 października 2023r., zlecenie podjęte na podstawie *Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021. Poz. 478)*.

Dotyczy:

Wykonania w ramach prowadzonej działalności naukowej dzieła w postaci sporządzenia autorskiej recenzji dotyczącej rozprawy doktorskiej w przewodzie doktorskim pani Zhang Yuqing w związku z wszczętym przez Radę Dyscypliny Artystycznej Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina postępowaniem w sprawie nadania stopnia doktora w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie artystycznej – sztuki muzyczne.

OCENA PRACY DOKTORSKIEJ

Praca doktorska Pani mgr Zhang Yuqing pod tytułem „*Znaczenie dramatycznego sopranu koloraturowego w rozwoju opery na przykładach ról Elettry z opery Idomeneo, Konstanze z opery Die Entfuhrung aus dem Serail W. A. Mozart, Lucia z opery Lucia di Lammermoor G. Donizettiego, Luizy z opery Luisa Miller i Leonory z opery Il Trovatore G. Verdiiego*” składa się z dzieła artystycznego zapisanego na nośniku elektronicznym oraz opisu, stanowiących łącznie pracę pod wyżej wymienionym tytułem.

Dzieło artystyczne stanowi nagranie CD, na które składają następujące utwory:

1. W.A. Mozart – *Oh smania, oh furie...D'Oreste, d'Ajace ho in seno i tormenti z opery Idomeneo*

2. W.A. Mozart – *Martern aller arten* z opery *Urowadzenie z Seraju*
3. G.Donizetti- *Regnava nel silenzio* z opery *Łucja z Lammermoor*
4. G.Donizetti- *Il dolce suono mi colpi di sua voce* z opery *Łucja z Lammermoor*
5. G.Verdi – *duet Tu puniscimi, O Signore... A brani, a brani o perfido* z opery *Luisa Miller*
6. G.Verdi – *Tacea la notte placida...Di tale amor, che dirsi* z opery *Trubadur*

Utwory zarejestrowane zostały Sali Koncertowej UMFC (10.02, 28.03, 07.05.2022 roku). Realizacji nagrania dokonała dr hab. Ewa Lasocka. Solistce przy fortepianie towarzyszyła dr Yan Rong.

Z wielkim zainteresowaniem wysłuchałam propozycji zarejestrowanego dzieła artystycznego składającego się z arcytrudnych, a zarazem najbardziej reprezentatywnych arii dedykowanych dramatycznej koloraturze. Od pierwszych taktów nagrania wiedziałam, że mam do czynienia ze Śpiewaczką wyjątkową. Już sama barwa i alikwotowe możliwości głosu przykuwają uwagę recenzenta – swoboda w dysponowaniu rejestrkami, naturalność prowadzenia muzycznej narracji, łatwość sięgania po najwyższe dźwięki w skali powodują, że całego nagrania słucha się z wyjątkową przyjemnością. Na szczególne podkreślenie zasługuje także dysponowanie przez Doktorantkę naprawdę bogatą, zróżnicowaną artykulacją i dynamiką wynikającą z osadzenia poszczególnych arii w stylu i epoce. Cała prezentacja emanuje temperamentem (witalny, energetyczny, przykuwający Mozart), ale Pani Zhang Yuqing potrafi także wspaniale budować dramatyzm arii dojrzałe i swobodnie dysponując czasem w *Regnava nel silenzio* czy *Il dolce suono mi colpi di sua voce*. Na podkreślenie zasługuje również bardzo dobra dykcja i artykulacja słowna we wszystkich zarejestrowanych utworach oraz „literacka świadomość”, która powoduje, że poszczególne arie stanowią autonomiczne dramaturgicznie obrazy. Muszę dodać, że pomimo, iż prezentowane arie stanowią wokalny Mount Everest dla sopranu koloraturowego w żadnym momencie nie odczuwam trudności zmagania się z często karkołomną i wyjątkowo rozbudowaną technicznie wokalną materią.

Całość nagrania odznacza się znakomitym, kameralnym, partnerskim poziomem – partia głosu i partia fortepianu są bardzo homogenne będąc egzemplifikacją świadomej korelacji pod każdym względem. Pianistka Pani Yan Rong jest w tym nagraniu ogromnym wsparciem dla Śpiewaczki – jej partnerskie towarzyszenie,

a może raczej współkreacja stanowią ważny i bardzo osobisty, muzycznie czujny suport. Jedyne mankament nagrania stanowi bardzo słabo przygotowany intonacyjnie fortepian.

Założony cel artystyczny dokumentuje w sposób czytelny opis dzieła

Do dzieła artystycznego dołączona została praca, w zamierzeniu stanowiąca opis tegoż dzieła. Praca skonstruowana została w sposób prawidłowy pod względem metodologicznym. Składa się na nią abstract, wstęp, wyjątkowo rozbudowane i obszerne trzy rozdziały, zakończenie, bibliografia oraz podziękowania.

Pierwszy rozdział zatytułowany *Rozwój i ewolucja dramatycznego sopranu koloraturowego* składa się z trzech podrozdziałów, których celem jest usystematyzowanie i chronologiczne zaprezentowanie rozwoju dramatycznego sopranu koloraturowego od renesansu po okres romantyzmu.

Rozdział drugi pt. *Charakterystyka muzyczna dramatycznego sopranu koloraturowego* to wnikliwe, analityczne studium każdej opery i postaci prezentowanej na nagraniu CD. Doktorantka opisuje każde dzieło w kontekście konfliktu dramatycznego postaci, ich wzajemnych relacji – wyczerpujący research zamykają tabele i diagramy, które klarownie prezentują poszczególne opery. Te wyjątkowo analityczne rozdziały pozwalają i pomagają w jeszcze lepszej percepcji prezentowanych na płycie arii.

Rozdział trzeci *Analiza praktyczna i znaczenie twórczości na dramatyczny sopran koloraturowy* to analiza prezentowanych utworów w wykonaniu m.in. Julii Varady, Edity Gruberovej, Marielly Devia, Katii Ricciarelli, Rainy Kabaiwanskiej. Subiektywny wybór, dokonany przez Autorkę pracy, panteonu najlepszych wykonawczyń, jak również wnioski i spostrzeżenia zawarte w tym rozdziale świadczą o wielkiej dojrzałości i doświadczeniu artystycznym doktorantki.

Cała praca Pani Zhang Yuqing zasługuje na najwyższą ocenę i uznanie – bogaty język, wielowątkowo i wielopłaszczyznowo prowadzony wywód, subiektywne, trafne uwagi uzasadniające i potwierdzające tezy Autorki, sprawiają, że dysertacja stanowi znakomite dopełnienie i uzasadnienie dzieła artystycznego. Naukowy

research Doktorantki zaprezentowany w przejrzystej konstrukcyjnie pracy pozwala stwierdzić, iż Pani Zhang Yuqing z precyzją i determinacją wybitnej muzykolożki bardzo szczegółowo rozprawia się z prezentowanymi przez siebie ariami nie tylko w aspekcie wykonawczym, ale również historyczno – literacko – muzykologicznym.

Omawiana praca została napisana poprawnie zarówno pod względem językowym jak i odpowiedniego zastosowania przypisów.

Konkluzja

Reasumując, praca doktorska mgr Zhang Yuqing składa się z dwóch ściśle korelujących ze sobą elementów: dzieła artystycznego dopełnionego badawczo-naukowym opisem. Całość stanowi istotny wkład w rozwój reprezentowanej dyscypliny artystycznej.

Niniejszym stwierdzam, że Doktorantka wykazała się wiedzą teoretyczną, a także umiejętnościami do prowadzenia samodzielnej pracy artystycznej. W ten sposób Doktorantka rozwiązała założone zagadnienie artystyczne i spełniła wymagania art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 . poz. 478)*

Pracę doktorską Pani mgr Zhang Yuqing przyjmuję.

prof. dr hab. Ewa Biegas